

Usnesení

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Michala Mazance, Mgr. Jana Passera a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: L. S., zastoupené JUDr. Vladimírem Henclem, advokátem v Náchodě, Masarykovo nám. 19, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2005, čj. OAM-2098/VL-10-K01-2005, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 4. 2006, čj. 28 Az 110/2005 - 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se odmítá pro nepřijatelnost.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 12. 2005, čj. OAM-2098/VL-10-K01-2005, zamítl žádost žalobkyně o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji usnesením ze dne 20. 4. 2006, čj. 28 Az 110/2005 - 19, odmítl. Žalobkyně (stěžovatelka) napadla usnesení krajského soudu kasační stížností.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39¹.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se bude zpravidla, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny*

¹ <http://www.nssoud.cz>

judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost judikatury může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bude shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele, o němž se může jednat zejména tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování bude docházet i v budoucnu; b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, přičemž je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné, nevýrazná pochybení především procesního charakteru přitom zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Zájmem stěžovatelů v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s., ale také uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V posuzované věci stěžovatelka žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila. Nejvyšší správní soud se proto mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití kritérií nastíněných ve shora citovaném usnesení Nejvyššího správního soudu.

Stěžovatelka se v kasační stížnosti dovolala důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b), d) a e) s. ř. s. Namítala, že žalovaný nezjistil nepochybně, přesně a úplně stav věci, který ji vedl k podání žádosti o udělení azylu a jejími sděleními se zabýval pouze povrchně, např. se vůbec nezabýval okolnostmi jejího odjezdu ze země původu. Dále namítala, že krajský soud porušil její základní práva, zejm. právo na soudní ochranu, spravedlivý proces a rovnost účastníků řízení, když ji nevyzval k doplnění vadné žaloby, kterou bez dalšího odmítl. Smyslem povinností soudu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. je zabezpečit, aby neúplné nebo vadné podání bylo opraveno a vady podání byly odstraněny; takovou povinnost má *ex officio* při přípravě jednání předseda senátu. O možnosti odmítnutí žaloby pro neodstranění vad podání musí být podatel ve výzvě poučen. Stěžovatelka v této souvislosti odkázala k rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2003, čj. 7 Azs 53/2003 - 66, a ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 - 58.

Ze shora citovaných důvodů kasační stížnosti vyplývá, že ve skutečnosti je dán toliko důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Tento důvod je totiž ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním. Je-li tedy dán důvod podle písm. e), vylučuje to (mj.) důvody podle písm. d), neboť nezákonným je rozhodnutí o odmítnutí návrhu v každém případě i tehdy,

je-li rozhodnutí krajského soudu stíženo vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je u kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu (na zahájení řízení) z povahy věci vyloučen, když se v tomto případě sice jedná o rozhodnutí, jimž se řízení před krajským soudem končí, ovšem nikoli o rozhodnutí ve věci samé. Přitom pouze rozhodnutími soudu ve věci samé lze posuzovat vady řízení před správním orgánem, jak jsou definovány jako důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

K námitce stěžovatelky, že krajský soud porušil její základní práva, když ji nevyzval k doplnění vadné žaloby, Nejvyšší správní soud připomíná, že obdobnými otázkami se již zabýval v řadě svých rozhodnutí, např. publikovaném pod č. 113/2004 Sb.NSS, v němž vyslovil, že: „...*Nejvyšší správní soud především vychází z ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat. V důsledku přísné dispoziční zásady v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]... Pokud žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínek řízení odstraněn, a to ve lhůtě pro podání žaloby, jak vyplývá z citovaného ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. Není však dána zákonná povinnost soudu v těchto případech vždy vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť – takto široce pojmáná – povinnost soudu by zjevně odporovala zmíněné zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován.“*

Pokud jde o rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na něž stěžovatelka ve své kasační stížnosti odkázala (rozhodnutí ze dne 22. 12. 2003, čj. 7 Azs 53/2003 - 66², a rozhodnutí rozšířeného senátu publikované pod č. 835/2006 Sb. NSS), Nejvyšší správní soud shledal, že v těchto věcech byla posuzována zákonnost rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. V části shora uvedeného rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, kterou stěžovatelka – vytrženou z kontextu – citovala („*Proto musí v zákoně existovat mechanismus umožňující odstranění i těchto vad podání, aby vůbec bylo možno dále o žalobě jednat. Není-li takový mechanismus upraven vždy pro každý jednotlivý typ řízení podle s. ř. s. zvláště, nelze než dospět k závěru, že nutno vzhledem k subsidiární použitelnosti obecných ustanovení o řízení užití i zde mechanismu upraveného v § 37 odst. 5 s. ř. s.*“), se Nejvyšší správní soud zabýval právní otázkou použitelnosti postupu podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. (vedle nedostatku obecných náležitostí podle § 37 odst. 3 s. ř. s.) i na nedostatek zvláštních náležitostí podání (např. náležitostí žaloby podle § 71 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatelkou uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dopadají na právní situaci odlišnou od situace v posuzovaném případě.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelka sama žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

² <http://www.nssoud.cz>

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu